

Direcția Tehnică
Serviciul Management Sisteme de Calitate și Proceduri
Biroul Metrologie și Protecția Mediului
Nr. 7/5/ 303 / 28.03.2019

RAPORT DE ACTIVITATE PRIVIND PROTECȚIA MEDIULUI AL CNCF ”CFR” SA PENTRU ANUL 2018

I. Sistem de management calitate-mediu (SMCM) și sistem de control intern managerial (SCIM)

I.1 Prezentare generală

C.N.C.F. „CFR” - S.A. are stabilită și implementată „Politica C.N.C.F.”CFR” - S.A. în domeniul Sistemului de Management Integrat Calitate – Mediu – Siguranță Feroviară”, actualizată în anul 2018. Acest document promovează sistemul de transport feroviar, satisfacerea necesităților și așteptărilor părților interesate în legătură cu rețeaua de transport feroviar, prin furnizarea de servicii de calitate, în condiții de siguranță feroviară, minimizarea impactului negativ al activității desfășurate asupra mediului, precum și dezvoltarea infrastructurii feroviare. Se urmărește creșterea performanțelor companiei în toate domeniile de activitate, inclusiv prin acțiuni pentru protecția mediului și prevenirea poluării, managementul riscurilor, respectarea obligațiilor de conformare aplicabile și adaptarea continuă a proceselor în scopul satisfacerii exigențelor părților interesate.

„Politica C.N.C.F.”CFR” - S.A. în domeniul Sistemului de Management Integrat Calitate - Mediu – Siguranță Feroviară” este disponibilă pentru public pe site-ul Companiei și de asemenea, este postată în portalul informatic intern al companiei.

C.N.C.F. „CFR” - S.A. deține certificare privind implementarea și menținerea:

- „Sistemului de management al calității”, conform cerințelor standardului SR EN ISO 9001:2015 (Certificatul AFER nr. 301, data certificării inițiale 17 august 2009, data certificării curente 6 noiembrie 2018);
- „Sistemului de management al mediului” conform cerințelor standardului SR EN ISO 14001:2015 (Certificatul AFER nr. 114, data certificării inițiale 22 ianuarie 2013, data certificării curente 6 noiembrie 2018).

Cele două certificate sunt valabile până la data de 18 august 2019, în condițiile supravegherii exercitate de OCSM – AFER și sunt emise pentru întreaga companie, având specificate următoarele domenii de activitate:

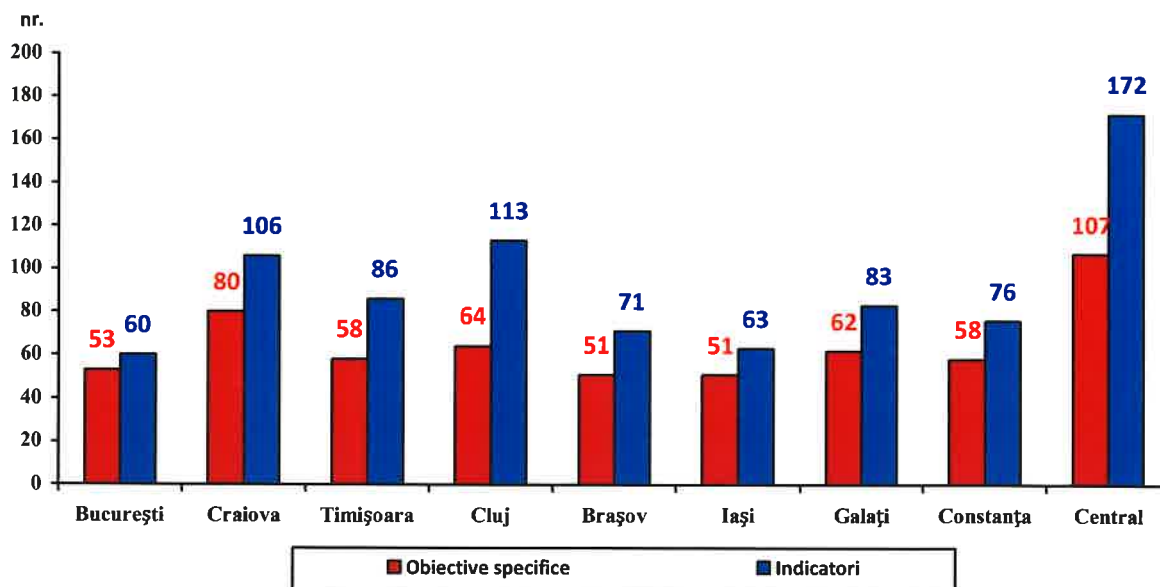
- Gestionarea infrastructurii feroviare și punerea acesteia la dispoziția operatorilor de transport feroviar în condițiile legii;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare;
- Organizarea, planificarea, coordonarea și controlul activităților de administrare, exploatare, întreținere și reparare a infrastructurii feroviare;
- Desfășurarea activităților industriale și de servicii conexe pentru asigurarea funcționării infrastructurii feroviare;
- Gestionarea patrimoniului auxiliar feroviar.

La nivelul întregii companii, a continuat în anul 2018 efortul de menținere și îmbunătățire continuă a sistemului de management calitate–mediu certificat.

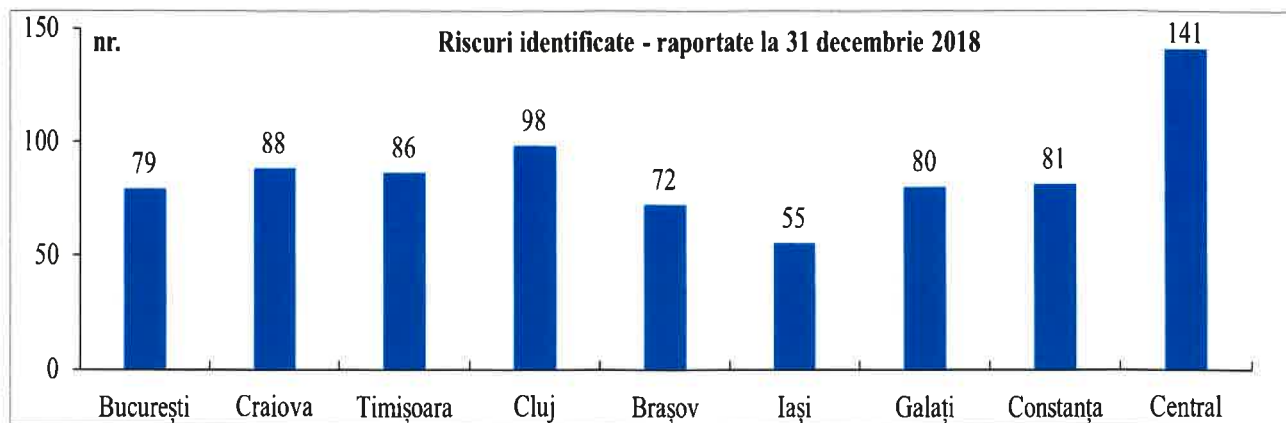
Dezvoltarea sistemului de control intern managerial s-a realizat prin aplicarea Dispozițiilor nr. 234/2016 și nr. 256/2018 ale Directorului General al CNCF „CFR” SA și ale Procedurii de Sistem cod PS 0-5.3-02, Ediția 1, Revizia 0 (actualizată 6.11.2019 - Ediția 2, Revizia 0);

Pentru respectarea cerințelor standardelor 9001:2015 și 14001:2015, ale obligațiilor de conformare specifice protecției mediului, precum și ale Ordinului Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, s-au desfășurat activități specifice pentru menținerea/ îmbunătățirea sistemului integrat calitate-mediu și dezvoltarea sistemului de control intern managerial. Astfel, se pot menționa:

- s-au desfășurat lucrări de elaborare/actualizare a documentației; s-a urmărit îmbunătățirea formatului procedurat în conformitate cu prevederile Ord. S.G.G. 600/2018, iar noutățile introduse prin acest ordin au fost preluate în Procedura de Sistem „Elaborarea și administrarea procedurilor și instrucțiunilor de lucru”, cod PS 0 - 7.5-01, Ediția 6, Revizia 0;
- au fost elaborate/revizuite până la sfârșitul anului 2018 un număr de 77 de proceduri (din care 22 la Centralul companiei și 55 la SRCF 1-8); menționăm că în total, în cadrul companiei sunt aprobate 785 de proceduri, din care 218 proceduri la Central;
- s-au elaborat/actualizat documente care asigură definirea contextului organizației, dintre care menționăm: „Harta proceselor”, „Analiza SWAT”, „Necesitățile și așteptările părților interesate relevante”;
- au fost stabilite, prin implicarea tuturor structurilor organizatorice, 584 de obiective specifice la nivel de companie (107 la Central și 477 la SRCF 1-8), având 830 de indicatori asociați (172 la Central și 658 la SRCF 1-8), iar pe baza rezultatelor acestora se realizează monitorizarea performanțelor obținute. Situația obiectivelor specifice și a indicatorilor stabiliți pentru anul 2018 se prezintă astfel:

- a fost actualizată Procedura de Sistem „Managementul Riscurilor”, cod PS 0-6.1, Ediția 3, Revizia 0. S-au desfășurat dezbateri în domeniul managementului riscurilor (abordare integrată calitate - mediu - siguranță feroviară - control intern managerial și au fost actualizate registrele de riscuri (780 de riscuri identificate la central companie și SRCF 1-8); pentru riscurile semnificative s-au elaborat planuri de măsuri de control; instruirile externe organizate au avut în tematică și componentă în domeniul managementului riscurilor;

- au fost redactate și difuzate materiale de informare și/sau instruire privind sistemul de management calitate-mediu și sistemul de control intern managerial;
- s-a realizat la nivelul companiei o amplă campanie de evaluare a gradului de cunoaștere de către salariați a reglementărilor interne în domeniul eticii, pe bază de chestionar (au fost completate 22331 chestionare; conform grilei de evaluare, 84,57 % dintre răspunsuri au nivelul foarte bun, iar 99,95% dintre răspunsuri se încadrează în domeniul bun și foarte bun);
- s-au întocmit raportări specifice domeniului protecția mediului, privind sistemul de management integrat calitate-mediu, precum și raportări și situații sintetice pe baza rezultatelor autoevaluărilor efectuate pentru sistemul de control intern managerial;
- au fost prezentate managementului, cu ocazia ședințelor organizate semestrial, materiale de informare și sinteze privind stadiul implementării sistemului de control intern managerial și al sistemului de management integrat calitate-mediu;
- s-a asigurat, prin Portalul informatic intern, disponibilitate utilizatorilor de calculatoare din cadrul rețelei RENTRAD pentru diverse informații documentate, periodic actualizate (proceduri, materiale de informare, liste cu cerințe legale aplicabile, liste definiții utilizate în documentația SMCMS și SCIM, liste abrevieri, liste înregistrări etc.);
- au fost actualizate informațiile de mediu, iar acestea sunt disponibile pe site-ul companiei la adresa: www.cfr.ro, pentru respectarea prevederilor HG nr. 878/2005 privind drepturile publicului la informația privind mediu;
- în conformitate cu Procedura de Sistem „Auditul intern în domeniul calității, mediului și siguranței feroviare”, cod PS 0-9.2, Ediția 5, Revizia 0, s-au efectuat 278 audituri interne SMCMS, din care 10 audituri la Central; s-au întocmit 103 Fișe de Neconformitate/corecții/acțiuni corective, din care 96 corecții/acțiuni corective (reprezentând 93 % dintre acestea), au fost implementate până la sfârșitul anului 2018;
- În ceea ce privește activitatea Laboratoarelor de Monitorizare a Factorilor de Mediu (L.M.F.M.) de la S.R.C.F. 1-8, menționăm:
 - s-au elaborat/revizuit 27 documente (manuale, proceduri de sistem, proceduri tehnice de lucru, instrucțiuni de lucru de laborator), conform cerințelor SR EN ISO CEI 17025:2005 „Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări”.
 - s-au efectuat 22 audituri interne, fiind identificate 8 neconformități, au fost stabilite 23 de corecții/ 27 de acțiuni corective/ 15 acțiuni preventive, 100 % fiind implementate până la sfârșitul anului 2018.

I.2 Activități desfășurate la nivelul companiei pentru menținerea certificării sistemului de management calitate-mediu

În vederea menținerii certificării, Organismul de Certificare a Sistemelor de Management – OCSM AFER a desfășurat 4 audituri externe pentru sistemul de management integrat calitate - mediu la S.R.C.F: București, Craiova, Constanța și la Central, fiind identificate domenii de îmbunătățire a activității. În anul 2018 OCSM - AFER a efectuat a doua etapă de supraveghere din ciclul de (re)certificare, având ca rezultat emiterea unor noi certificate pentru trecerea la edițiile 2015 ale standardelor SR EN ISO 9001 și SR EN ISO 14001.

I.3 Instruiri

➤ Instruire externă

În anul 2018, la instruirea externă în domeniile calitate – mediu și control intern managerial au participat 151 salariați, din care 68 în Centralul companiei.

➤ Instruire internă

La toate nivelurile organizatorice s-au realizat instruiri interne pentru managementul calității, mediului și controlul intern managerial, pe bază de tematică și materiale suport de instruire, adaptate specificului activității. Salariații din centralul companiei și de la SRCF 1-8, Birouri Proceduri Calitate Protecția Mediului și Laboratoare de Monitorizare a Factorilor de Mediu au efectuat în anul 2018 instruiri pentru 1597 salariați (din care 185 la Central).

I.4 Elemente și factori de mediu. Monitorizarea factorilor de mediu

I.4.1 Activitatea Laboratoarelor de monitorizare a factorilor de mediu

În cadrul Laboratoarelor regionale de Monitorizare a Factorilor de Mediu au fost efectuate determinări solicitate de Agențiile teritoriale de protecția mediului, Comisariatele Gărzii Naționale de mediu și de filiale ale Administrației Naționale „Apele Române” ce au în supraveghere rețeaua națională hidrografică și conform programelor de monitorizare adaptate activităților desfășurate.

Situația acreditării Laboratoarelor teritoriale de monitorizare a factorilor de mediu este următoarea:

- 3 laboratoare sunt acreditate RENAR: Cluj, Galați și Constanța

SRCF	Domeniul acreditat	Număr certificate acreditare	Valabilitate certificat acreditare
Cluj	Încercări apă uzată, apă de suprafață, apă subterană, sol	LI 1048/18.02.2015	17.02.2019 (în proces de reacreditare)
Galați	Încercări apă uzată, apă subterană	LI 885/22.09.2014	21.09.2022
Constanța	Încercări apă uzată, sol	LI 563/13.07.2016	12.07.2020

- 5 laboratoare nu au acreditare RENAR: București, Craiova, Timișoara, Brașov, Iași.

Numărul total al indicatorilor determinați de Laboratoarele de monitorizare a factorilor de mediu pentru: ape uzate, ape potabile, ape subterane, aer emisii/ imisii, sol, sonometrie, în anul 2018 este de 12.138 din care 9150 pentru CFR - S.A.

Gradul de conformare cu cerințele legale pentru factorii de mediu monitorizați este 97.9%.

I.4.2 Aer/emisii

Sectorul feroviar este recunoscut la nivel mondial drept cel mai eficient mijloc de transport din punct de vedere al emisiilor, însă este necesară conștientizarea responsabilității reducerii consumului specific de energie, respectiv a emisiilor, în principal al celor cu efect de seră, rezultate din activitatea de transport feroviar.

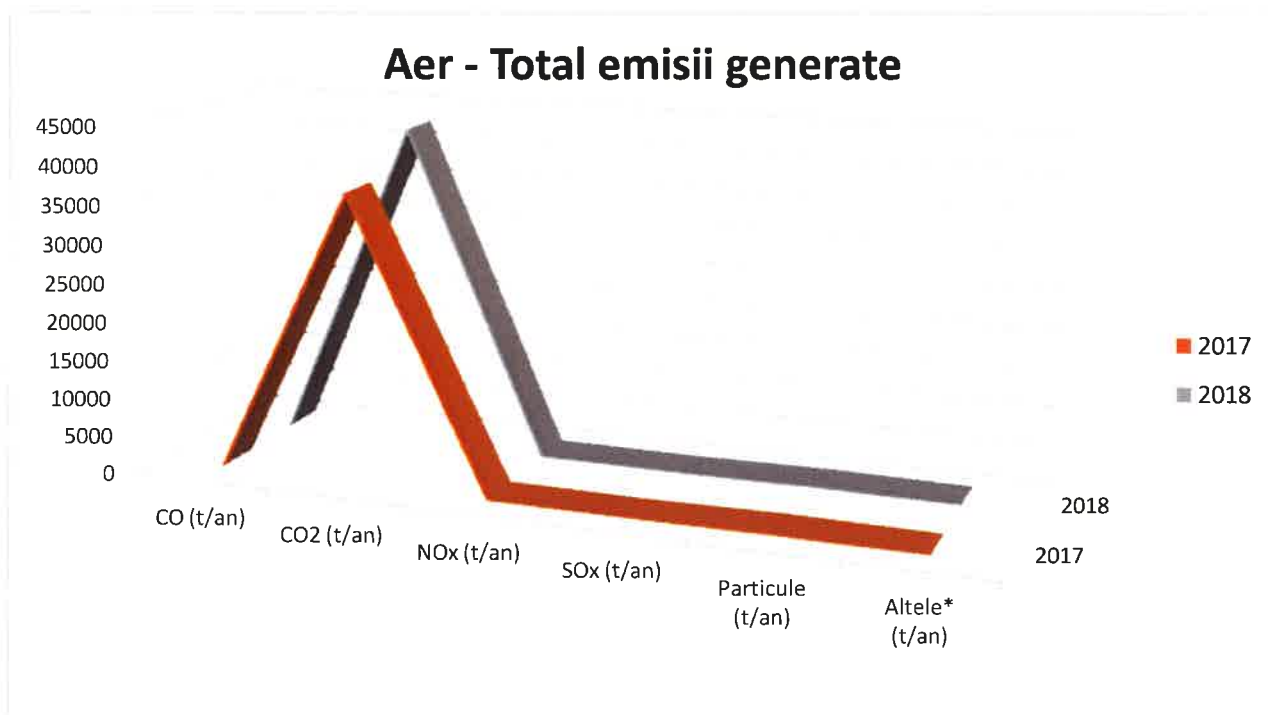
Avantajele ecologice ale transportului feroviar (călători și marfă), având în vedere poluarea atmosferică:

- gradul redus de poluare a mediului în raport cu celelalte moduri de transport;
- consumul energetic redus, comparativ cu alte moduri de transport;
- intervenții minime în peisajul natural, permițând conservarea acestuia;
- oferă posibilități pentru dezvoltarea de facilități și tehnologii în transportul multimodal.

C.N.C.F.”CFR” – S.A. a aderat, în anul 2015, sub sloganul “Unitate, solidaritate, universalitate”, la “Angajamentul sectorului feroviar de responsabilitate privind protecția mediului prin asigurarea unui transport cu emisii reduse de carbon” propus de Uniunea Internațională a Căilor Ferate (UIC). Acest angajament stabilește obiective ambițioase, realizabile, în vederea obținerii unor soluții privind schimbările climatice.

În anul 2018, emisiile rezultate din arderea combustibililor pentru surse staționare și mobile, estimate în funcție de consumurile de combustibili ale C.N.C.F. „CFR”- S.A. au totalizat 43.358 tone față de 38.285 tone în anul 2017, rezultând o creștere, având în vedere condițiile atmosferice nefavorabile.

Diferite categorii de emisii rezultate din activitatea companiei noastre sunt prezentate mai jos:

* în categoria altele au fost incluse emisii de: metan, protoxid de azot, diverși poluanți organici persistenti

I.4.3 – Sol

➤ **Gestiunea deșeurilor**

Activitatea privind gestiunea deșeurilor este urmărită în mod prioritar în temeiul Legii nr. 211/2011 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor. Situația deșeurilor produse în 2018 și a celor valorificate/eliminate este prezentată în **Anexa nr. 1** - “Evidența deșeurilor în perioada 01.01.2018 – 31.12.2018”.

➤ **Asigurarea salubrității**

În conformitate cu O.U.G. nr. 195/ 2005, cu modificările și completările ulterioare, privind protecția mediului, cap XI, art. 68, deținătorii de terenuri, cu orice titlu, au obligația de a asigura salubritatea terenurilor ocupate productiv sau funcțional, în special a celor situate de-a lungul căilor de comunicații feroviare. Zonele de protecție CF sunt afectate de depozitarea deșeurilor de orice fel, în special menajere, aruncate de către locuitorii riverani zonelor căi ferate. Măsuri întreprinse: salubritatea zonelor și ridicare deșeurilor cu firme specializate; curățarea suprafețelor cu personal propriu; adrese către primăriile din zonele afectate; planuri de salubritate. Se mențin însă, zone sensibile privind salubritatea unor amplasamente ale CFR - SA cu pondere în jurul orașelor mari unde este necesară urmărirea permanentă a stării de curățenie.

➤ **Controlul vegetației**

S-au erbicidat cca. 6463 km de cale ferată, din care 2736 km în stații, metoda utilizată fiind stropire cu pompa și cu instalația de pulverizat pe drezina, folosind erbicide.

I.4.4 – Apă

Apă potabilă

Consumul de apă raportat în 2018 a fost de cca. 561 mii mc. (comparativ cu cca. 588 mii mc raportați în 2017, rezultând o scădere a consumului. C.N.C.F. „CFR”- S.A. deține ca sursă proprie locală de apă un număr de 453 fântâni, din care 62 au apă potabilă și 17 castele de apă.

Ape uzate

Apele uzate rezultate din activitățile desfășurate în unitățile feroviare sunt în marea majoritate supuse proceselor de preepurare în instalații aflate în administrarea comunităților locale.

Monitorizarea caracteristicilor apelor uzate este efectuată de laboratoarele proprii de protecția mediului.

I.4.5 – Gestionarea zgomotului

În conformitate cu prevederile Directivei 2002/49/EC, transpusă prin H.G. nr. 321/2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiant, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 720/2007, C.N.C.F. „CFR”- S.A. are obligația de a elabora hărți strategice de zgomot pentru căile ferate principale, precum și planurile de acțiune aferente acestora, din 5 în 5 ani.

Pentru respectarea obligațiilor ce-i revin în conformitate cu prevederile legale, C.N.C.F.„CFR” – S.A. trebuie să elaboreze, hărțile strategice de zgomot pentru căile ferate principale cu un trafic mai mare de 30.000 de treceri ale trenurilor anual și pentru tronsoanele cu stațiile CF aflate în interiorul a 20 orașe, cu o populație mai mare de 100 de mii de locuitori, precum și planurile de acțiune aferente.

Achiziția serviciului de “Elaborarea hărților strategice de zgomot și planurilor de acțiune, pentru căile ferate” a fost desfășurată prin Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP) – licitație deschisă - Anunțul de participare (sectorial) numărul 177538/27.07.2017.

Ca urmare a procedurii de achiziție derulate, C.N.C.F.„CFR” – S.A. a perfectat contractul de prestări servicii cu S.C. Cepstra Grup S.A. pentru “Elaborarea hărților strategice de zgomot și planurilor de acțiune, pentru căile ferate”.

În conformitate cu cerințele contractuale, au fost predate la termen hărțile strategice de zgomot pentru căile ferate, care au fost transmise pentru evaluare Agenției Naționale pentru Protecția mediului și Agențiilor județene.

CNCF„CFR”-SA are obligația să depună, hărțile de zgomot/planurile de acțiune pentru căile ferate, pentru aprobare la Ministerul Transportului. Rezultatele cartării zgomotului feroviar se vor publica pe site-ul companiei la adresa: www.cfr.ro. și se vor transmite Comisiei Europene.

I.5 Aspecte de mediu

La nivelul întregii companii este implementată metodologia de identificare și evaluare aspectelor de mediu ale activităților, produselor și serviciilor din cadrul CNCF ”CFR” SA, pe care le poate controla și cele pe care le poate influența, precum și determinare a impacturilor asupra mediului asociate acestora. Aspectele de mediu și impacturile generate de acestea sunt necesare pentru stabilirea politicii, obiectivelor, planificarea acțiunilor privind aspectele de mediu din companie.

La identificarea aspectelor de mediu în cadrul CNCF „CFR”- SA se ține cont de:

- impactul pe care îl au activitățile, produsele și serviciile organizației;
- cerințele și prevederile legale din domeniu, precum și alte cerințe;
- practicile și procedurile existente în materie de management de mediu;
- evaluarea și rezultatele anchetelor incidentelor/accidentelor din trecut;
- reclamațiile primite din partea părților interesate;
- ciclul de viață.

I.6 Acte de reglementare din punct de vedere al mediului/gospodăririi apelor

Pentru desfășurarea unor activități cu impact asupra mediului/apelor, precum și pentru derularea unor proiecte, la nivelul sucursalelor regionale CF sunt obținute 35 acte de reglementare, emise de autorități cu competențe în domeniul mediului și gospodăririi apelor.

I.7 Verificări externe

Autorități/organisme cu competențe în domeniul mediului au efectuat în anul 2018 un număr de 27 verificări externe, derulate la Sucursalele Regionale CF, finalizate cu documente de constatare. Au fost aplicate 2 sancțiuni contravenționale în valoare de 30 mii lei. Cu ocazia acestor verificări, autoritățile au dispus 24 măsuri cu termen, 91,7% dintre aceste fiind raportate realizate.

I.8 Incidente/accidente de mediu

În anul 2018 au fost raportate 2 incidente privind poluări accidentale de mediu, cu pierderi de conținut din vagoane de transport marfă și remediate la fața locului de către personal specializat.

I.9 Cheltuieli pentru protecția mediului, pentru menținerea certificărilor calitate-mediu și pentru acreditarea laboratoarelor

La nivelul anului 2018 au fost raportate cheltuieli care totalizează 25.181,8 mii lei.

I. 10 Informația publică

C.N.C.F. „CFR” – S.A. asigură transparența informației publice conform prevederilor H.G. nr. 878/2005 privind drepturile publicului la informația privind mediul. Informațiile sunt disponibile pe site-ul propriu, la adresa: www.cfr.ro.

II. Alte activități

Colectivele calitate - mediu din Centralul companiei și din Sucursalele Regionale CF au desfășurat în anul 2018 o serie de alte activități, dintre care pot fi menționate:

- analiza și formularea de puncte de vedere privind aspecte calitate-mediu pentru diverse documentații, cum ar fi: proiecte noi și de modernizare ale CFR și pentru terți, specificații tehnice, caiete de sarcini, etc.;
- participare la ample acțiuni de salubritate la nivelul sucursalelor;
- analiza unor proiecte legislative aflate în anchetă publică, formularea și comunicarea punctelor de vedere pentru acestea;
- participarea în diverse grupuri de lucru cu tematică în domeniul calității, mediului și controlului intern managerial.

III. Propuneri de îmbunătățire a activității:

- planificarea acțiunilor necesare parcurgerii etapelor pentru recertificarea sistemului de management integrat calitate-mediu conform cerințelor standardelor SR EN ISO 9001:2015 „Sisteme de management al calității. Cerințe” și SR EN ISO 14001:2015 „Sisteme de management de mediu. Cerințe cu ghid de utilizare”;
- îmbunătățirea eficacității proceselor prin stabilirea și prioritizarea obiectivelor specifice și a indicatorilor de performanță (conform cerințelor „S.M.A.R.T”- specifice, măsurabile/verificabile, adecvate, realiste, temporale/ accesibile) și optimizarea managementului riscurilor;
- continuarea acțiunilor de unificare și simplificare a documentației sistemelor de management implementate la C.N.C.F. „CFR” – S.A., într-o abordare integrată, acolo unde este posibil (o singură procedură, pentru o cerință comună mai multor sisteme de management).

Elaborat cu participarea,
colectivelor SMSCP și BMPPM